

Szkolnictwo zawodowe dla sektora rolno-spożywczego w województwie łódzkim
- diagnoza potrzeb edukacyjnych

Sytuacja na rynku pracy w sektorze rolno-spożywczym w województwie łódzkim - analizy i prognozy w perspektywie do roku 2035

Krzysztof Kwaśniewski

Instytut Nauk Społeczno-Ekonomicznych

kwiecień 2013

Szkolnictwo zawodowe dla sektora rolno-spożywczego w województwie łódzkim
- diagnoza potrzeb edukacyjnych

Plan prezentacji

Metodologia prognoz

Popyt na pracę

Bezrobocie

Wynagrodzenia

Rynek edukacyjny

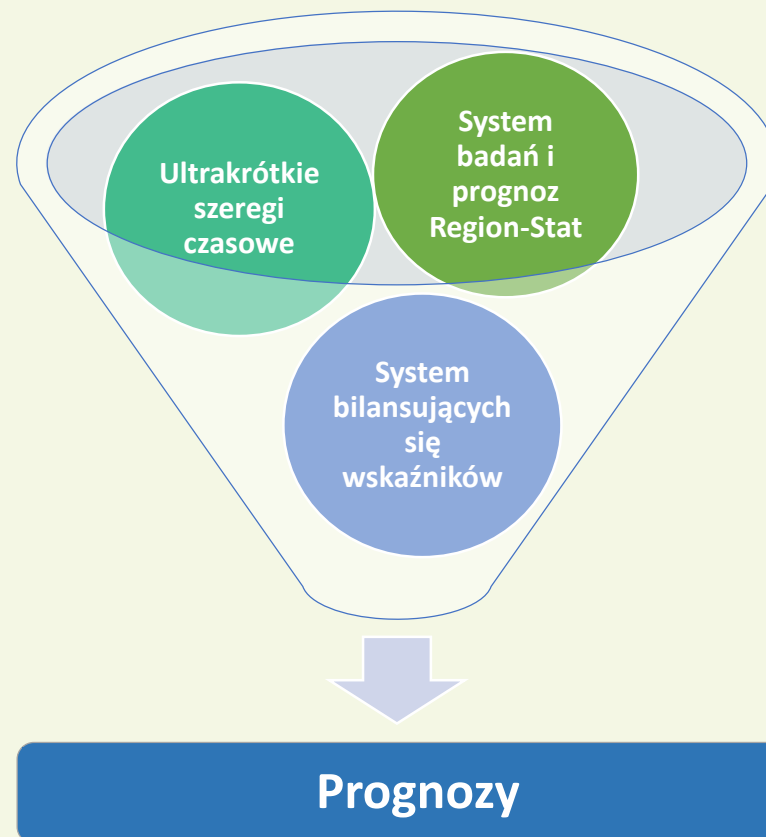
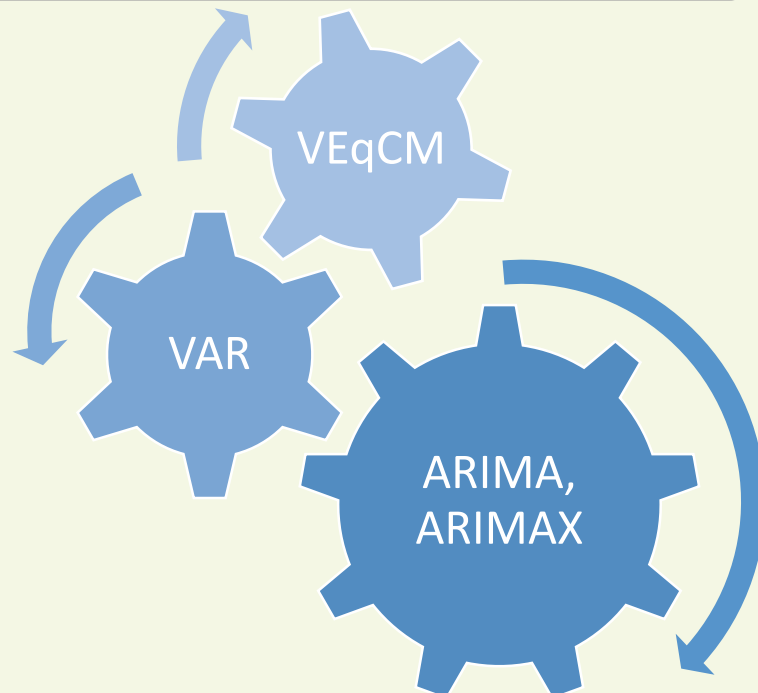

Szkolnictwo zawodowe dla sektora rolno-spożywczego w województwie łódzkim
- diagnoza potrzeb edukacyjnych

Metodologia prognoz

Metody prognozowania

Grupy zawodów reprezentujących na rynku pracy sektor rolno-spożywczy (na podstawie KZiS 2010)

Kierownicy produkcji w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie

Specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa oraz inżynierowie, mechanicy, chemicy i pokrewni

Technicy mechanicy oraz mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym

Technicy rolnictwa, leśnictwa i pokrewni

Technicy technologii żywności

Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy, rybacy

Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych

Rolnicy w przetwórstwie spożywczym i pokrewni

Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni

Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych

Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie

Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle

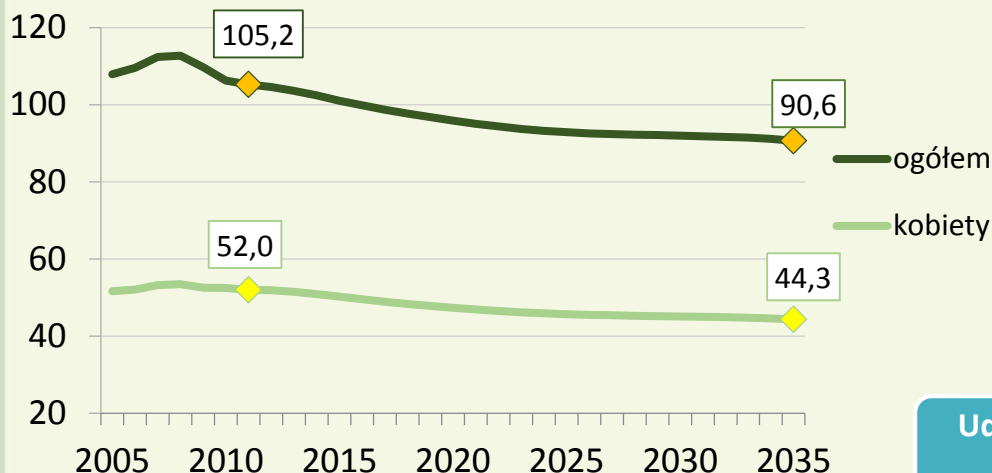
Szkolnictwo zawodowe dla sektora rolno-spożywczego w województwie łódzkim
- diagnoza potrzeb edukacyjnych

• Prognozy popytu na pracę

Szkolnictwo zawodowe dla sektora rolno-spożywczego w województwie łódzkim
- diagnoza potrzeb edukacyjnych

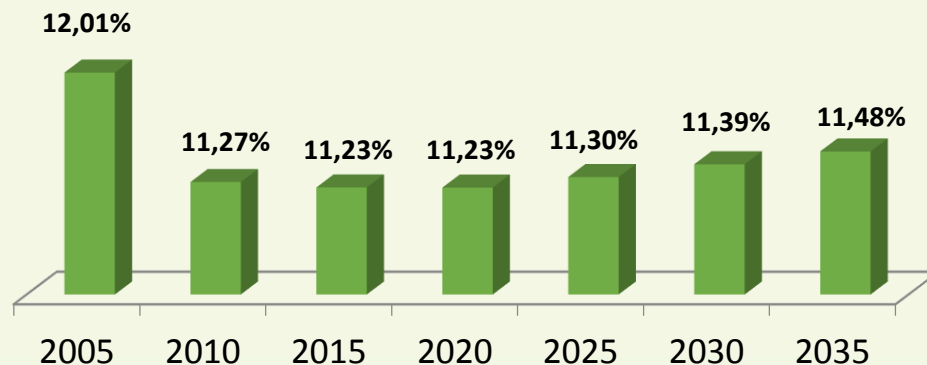
Zatrudnienie w sektorze rolno-spożywczym
w woj. łódzkim (tys. osób)

• W roku 2035 zatrudnienie w sektorze spodziewane jest na poziomie o ok. 14% niższym niż w roku 2011.

• Udział kobiet wśród pracujących w sektorze rolno-spożywczym w 2035 r. powinien wynieść niecałe 49%.

Udział pracujących w sektorze rolno-spożywczym wśród
pracujących ogółem w woj. łódzkim

• W perspektywie do 2035 roku należy oczekiwać systematycznego wzrostu udziału sektora rolno-spożywczego w łącznej liczbie pracujących w Łódzkiem

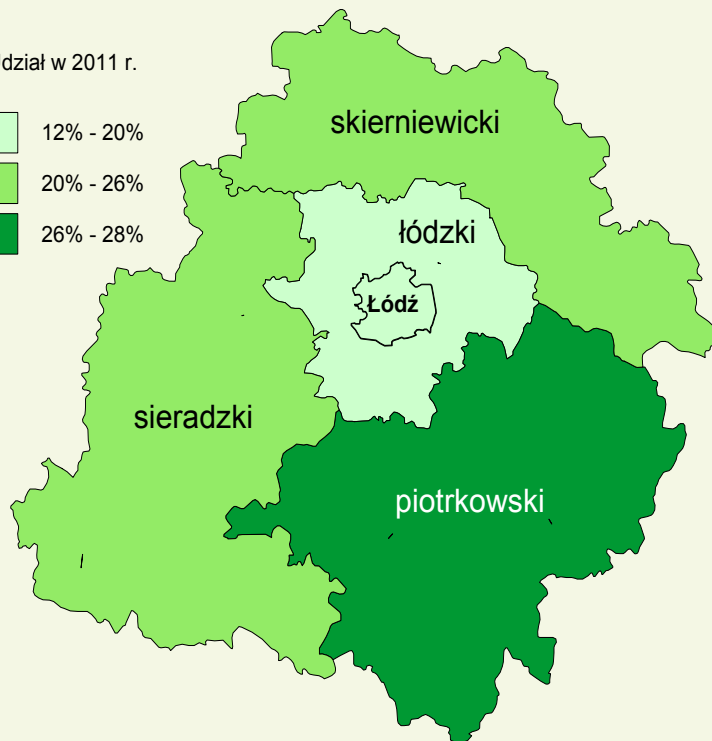
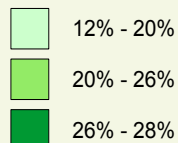

Szkolnictwo zawodowe dla sektora rolno-spożywczego w województwie łódzkim
- diagnoza potrzeb edukacyjnych

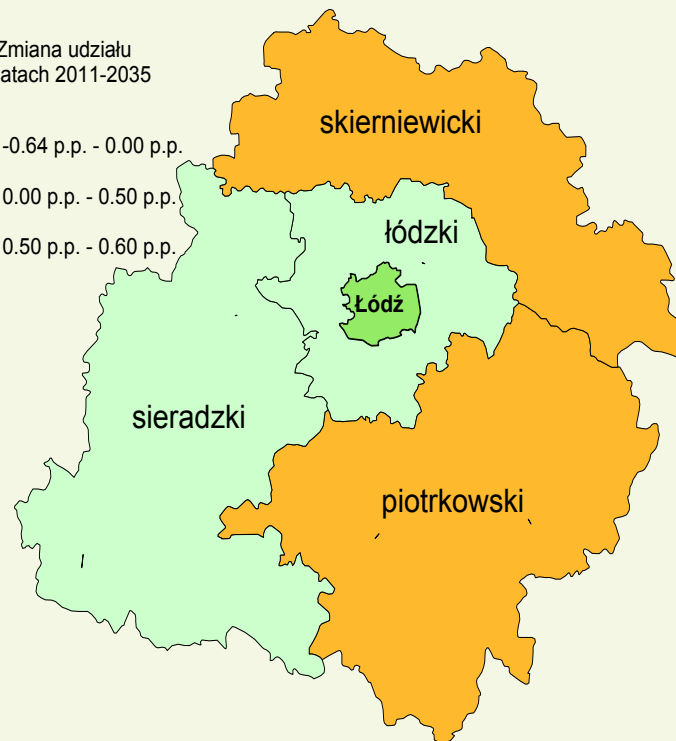
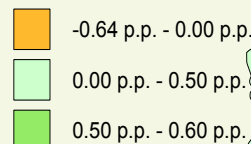
Odsetek pracujących w sektorze rolno-spożywczym w łącznej liczbie pracujących w poszczególnych podregionach województwa łódzkiego (w 2011 r. oraz ich zmiana w latach 2011-2035)

Człowiek - najlepsza inwestycja

Udział w 2011 r.

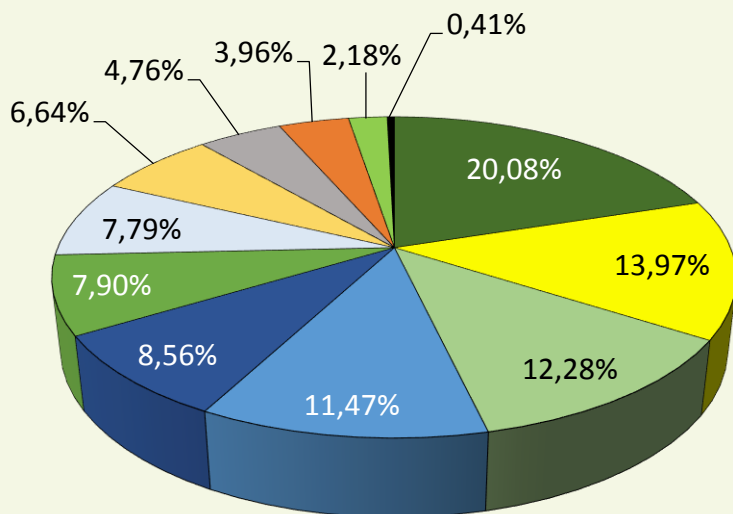
Zmiana udziału
w latach 2011-2035

Szkolnictwo zawodowe dla sektora rolno-spożywczego w województwie łódzkim
- diagnoza potrzeb edukacyjnych

Udziały grup zawodów wśród pracujących w sektorze rolno-spożywczym w 2035 roku

- Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie
- Technicy rolnictwa, leśnictwa i pokrewni
- Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle
- Rolnicy w przetwórstwie spożywczym i pokrewni
- Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy, rybacy
- Technicy mechanicy oraz mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym
- Kierownicy produkcji w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie
- Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych
- Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych
- Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni
- Kierownicy produkcji w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie
- Technicy technologii żywności

• Najliczniej reprezentowaną na rynku pracy w woj. łódzkim grupą zawodów z sektora rolno-spożywczego w okresie prognozy pozostaną robotnicy pomocniczy

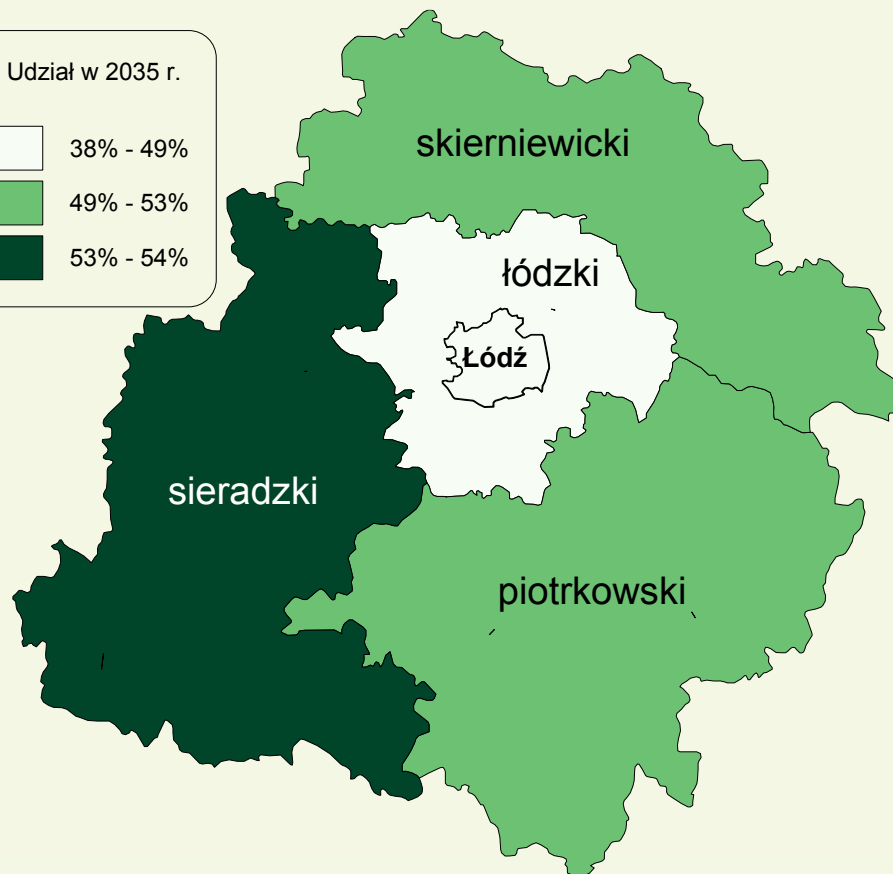
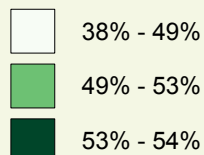

Szkolnictwo zawodowe dla sektora rolno-spożywczego w województwie łódzkim
- diagnoza potrzeb edukacyjnych

Udział kobiet wśród pracujących w sektorze rolno-spożywczym w podregionach woj. łódzkiego

Udział w 2035 r.

• W 2035 roku najwyższy poziom feminizacji sektora rolno-spożywczego, powinien mieć miejsce w podregionie sieradzkim (53,47% kobiet).

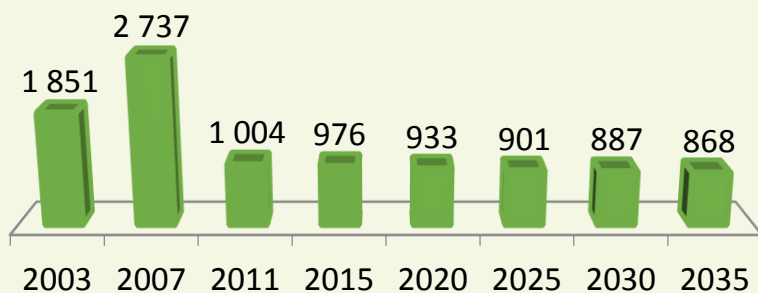
• We wszystkich podregionach spodziewany jest spadek udziału kobiet wśród pracujących w sektorze.

• Najsilniejszy spadek udziału kobiet prognozowany jest w podregionie piotrkowskim (o 0,75 pkt. proc.)

Szkolnictwo zawodowe dla sektora rolno-spożywczego w województwie łódzkim
- diagnoza potrzeb edukacyjnych

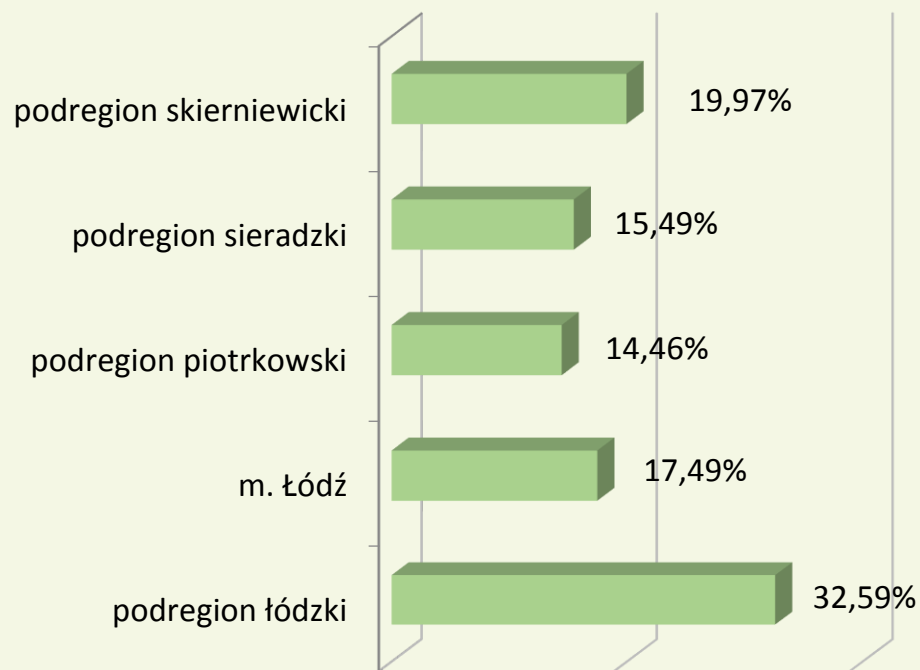
Liczba wolnych miejsc pracy

• Do roku 2035 spodziewany jest powolny spadek liczby zgłaszanych ofert pracy w sektorze

• Blisko 1/3 ofert pracy w sektorze powinna pochodzić z podregionu łódzkiego

Udział wolnych miejsc pracy w sektorze w podregionach wśród łącznej liczby ofert pracy w województwie w 2035 r.

Szkolnictwo zawodowe dla sektora rolno-spożywczego w województwie łódzkim
- diagnoza potrzeb edukacyjnych

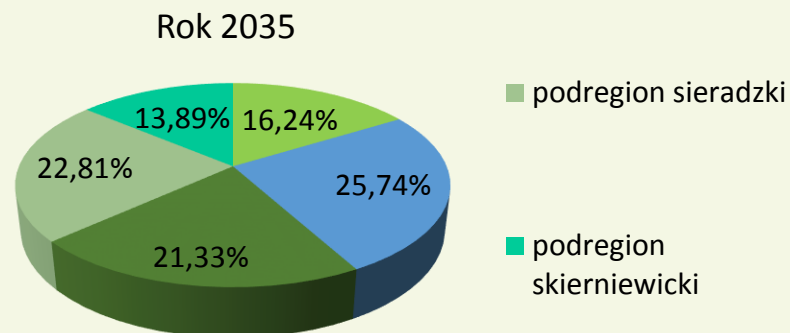
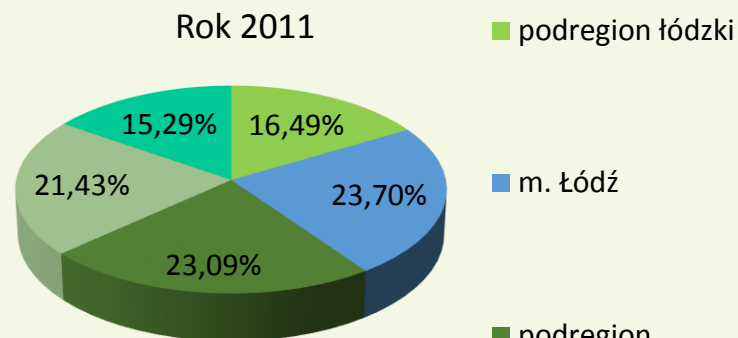
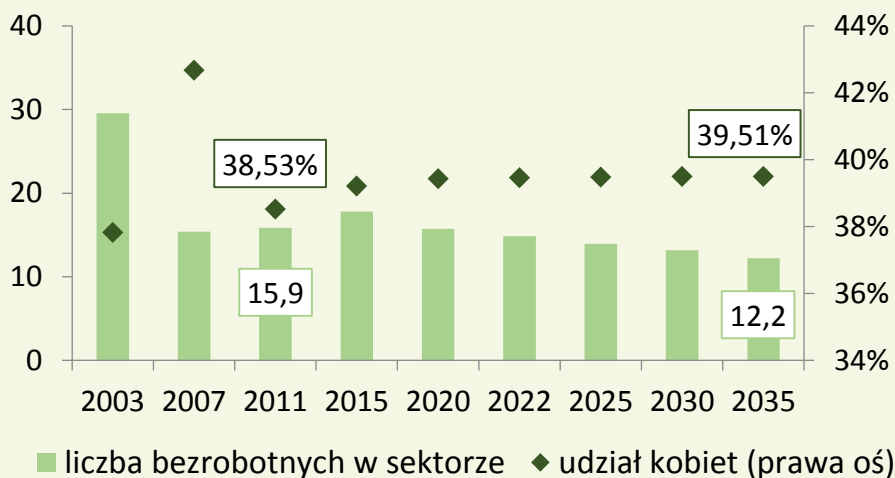
• Prognozy liczby bezrobotnych

Szkolnictwo zawodowe dla sektora rolno-spożywczego w województwie łódzkim
- diagnoza potrzeb edukacyjnych

Liczba bezrobotnych w sektorze rolno-spożywczym w województwie (tys. osób) oraz udział kobiet (%)

Udziały podregionów w liczbie bezrobotnych w sektorze w województwie

• Do końca prognozowanego okresu spodziewany jest wzrost udziału kobiet wśród osób bezrobotnych w sektorze

• Spośród wszystkich podregionów największa liczba bezrobotnych w sektorze prognozowana jest dla Łodzi

Człowiek - najlepsza inwestycja

Szkolnictwo zawodowe dla sektora rolno-spożywczego w województwie łódzkim
- diagnoza potrzeb edukacyjnych

Udział bezrobotnych z sektora rolno-spożywczego wśród łącznej liczby bezrobotnych
w podregionach woj. łódzkiego

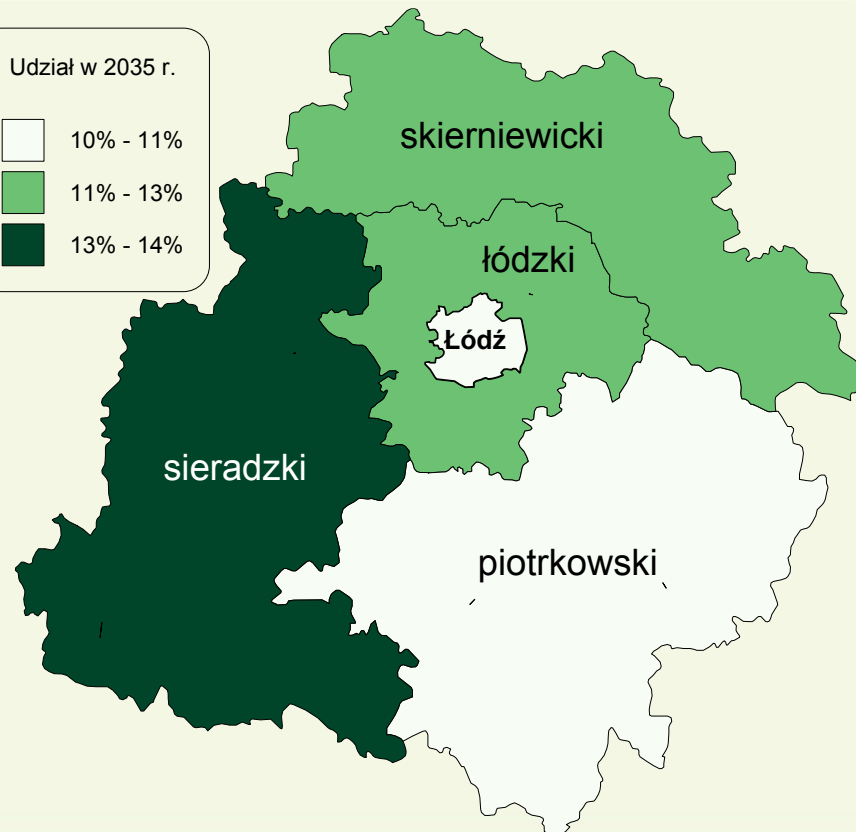
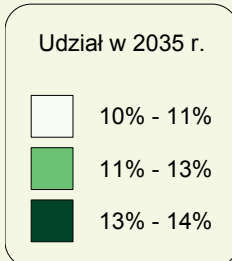
Człowiek - najlepsza inwestycja

- W całym okresie prognozy największy udział sektora wśród bezrobotnych ogółem powinien charakteryzować podregion sieradzki

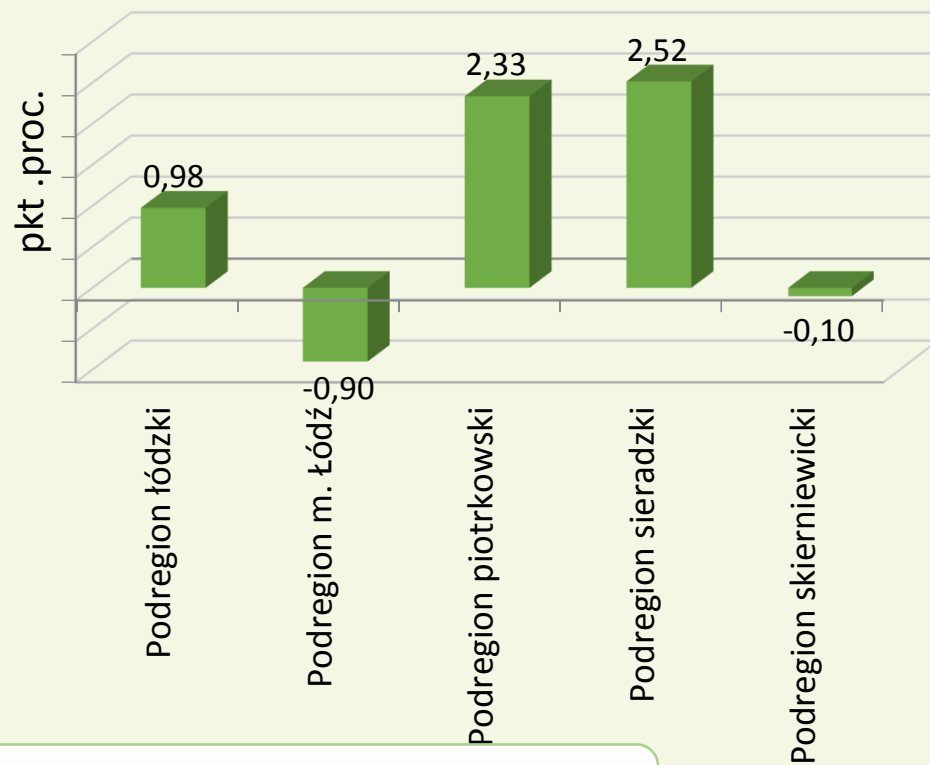
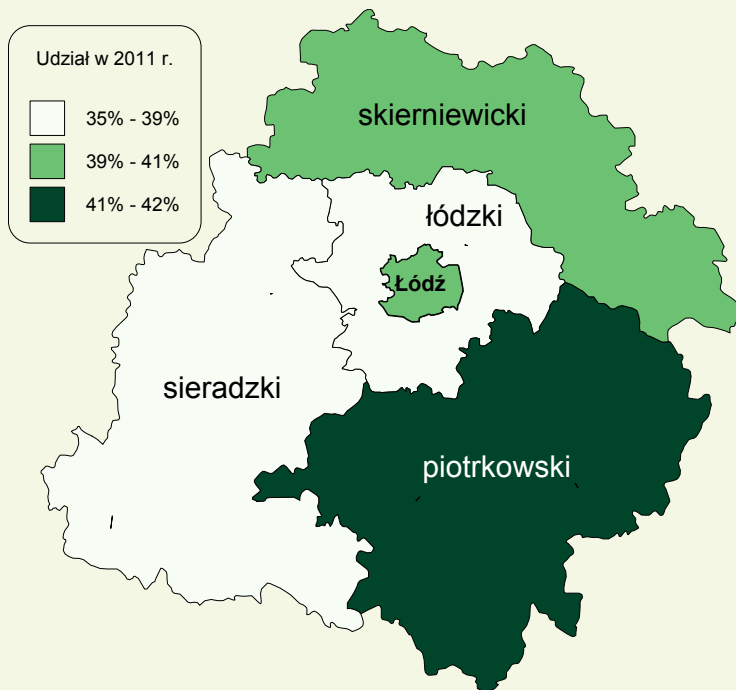
- Podregion sieradzki powinien być jedynym obszarem w województwie, gdzie udział sektora wśród bezrobotnych wzrośnie

- Do roku 2035 podregion piotrkowski powinien pozostać obszarem o najmniejszym odsetku badanego sektora wśród bezrobotnych

Szkolnictwo zawodowe dla sektora rolno-spożywczego w województwie łódzkim
- diagnoza potrzeb edukacyjnych

Udział kobiet wśród bezrobotnych w sektorze w podregionach w 2011 r. oraz jego zmiany do 2035 r.

- Największy udział kobiet wśród osób bezrobotnych w grupach zawodów związanych z sektorem rolno-spożywczym miał miejsce w podregionie piotrkowskim.

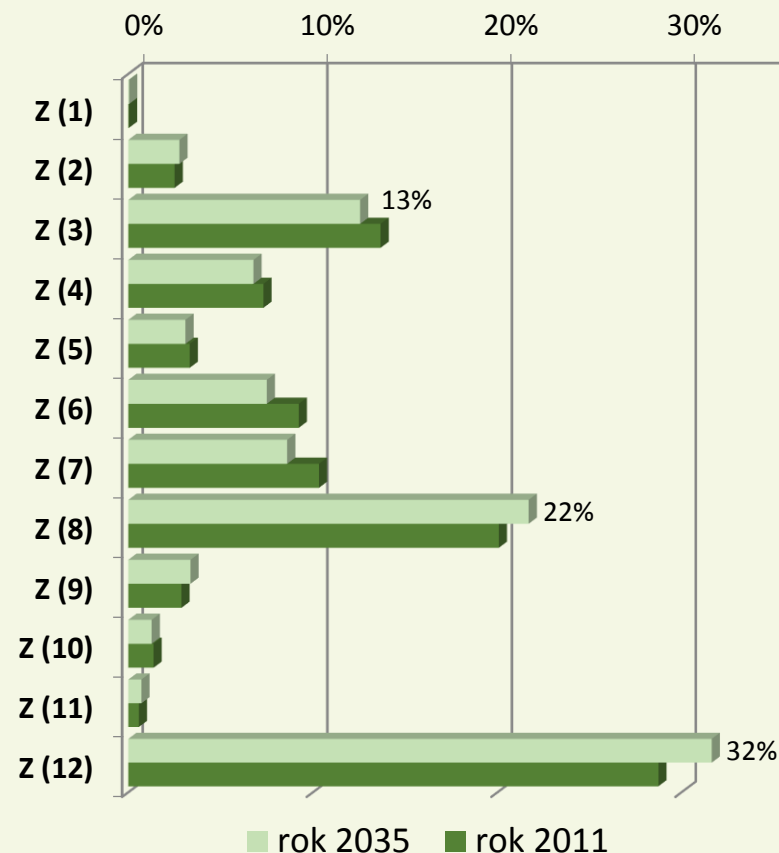
Człowiek - najlepsza inwestycja

Szkolnictwo zawodowe dla sektora rolno-spożywczego w województwie łódzkim
- diagnoza potrzeb edukacyjnych

Udziały grup zawodów wśród bezrobotnych w sektorze rolno-spożywczym w 2035 roku

- Z (1) Kierownicy produkcji w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie
 Z (2) Specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa oraz inżynierowie, mechanicy, chemicy i pokrewni
 Z (3) Technicy mechanicy oraz mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym
 Z (4) Technicy rolnictwa, leśnictwa i pokrewni
 Z (5) Technicy technologii żywności
 Z (6) Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy, rybacy
 Z (7) Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych
 Z (8) Rolnicy w przetwórstwie spożywczym i pokrewni
 Z (9) Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni
 Z (10) Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych
 Z (11) Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie
 Z (12) Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle

• W okresie prognozy najliczniejszą grupą bezrobotnych w sektorze powinni pozostać pracownicy przy pracach prostych w przemyśle, a ich udział wśród bezrobotnych w sektorze powinien wzrosnąć.

Szkolnictwo zawodowe dla sektora rolno-spożywczego w województwie łódzkim
- diagnoza potrzeb edukacyjnych

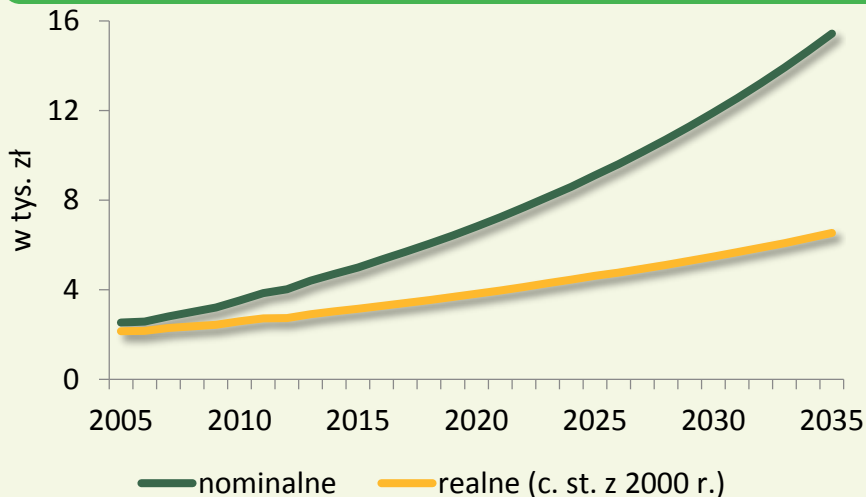
• Prognozy poziomu wynagrodzeń

Szkolnictwo zawodowe dla sektora rolno-spożywczego w województwie łódzkim
- diagnoza potrzeb edukacyjnych

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze rolno-spożywczym w woj. łódzkim

- Prognozowany wzrost realnych wynagrodzeń o 140,10% w latach 2011–2025

- Dodatkowo odchylenie przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze od średnich wynagrodzeń ogółem w woj. łódzkim w całym badanym okresie

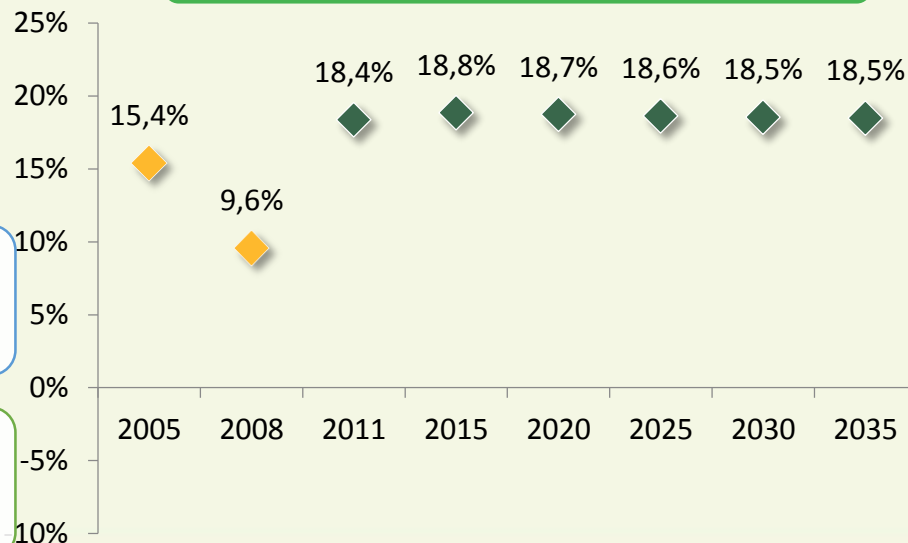
Wynagrodzenia w cenach bieżących:

2005 r.: 2525 zł

2011 r.: 3842 zł

2035 r.: 15430 zł

Odchylenie od poziomu wynagrodzeń ogółem w woj. łódzkim

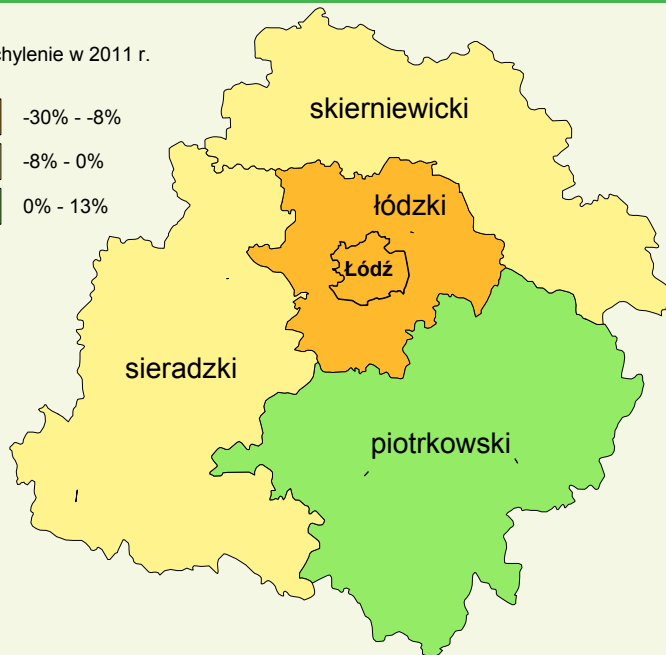
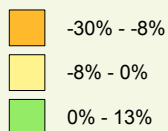

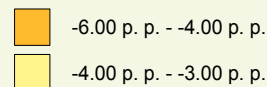
Szkolnictwo zawodowe dla sektora rolno-spożywczego w województwie łódzkim
- diagnoza potrzeb edukacyjnych

Odchylenie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze w podregionach woj. łódzkiego w 2011 r. (po lewej) oraz zmiana w latach 2011–2035 (po prawej)

Odchylenie w 2011 r.

Zmiana odchylenia
w latach 2011-2035

• W 2011 roku wyższe niż w całym woj. łódzkim przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w badanym sektorze zanotowano jedynie w podregionie piotrkowskim

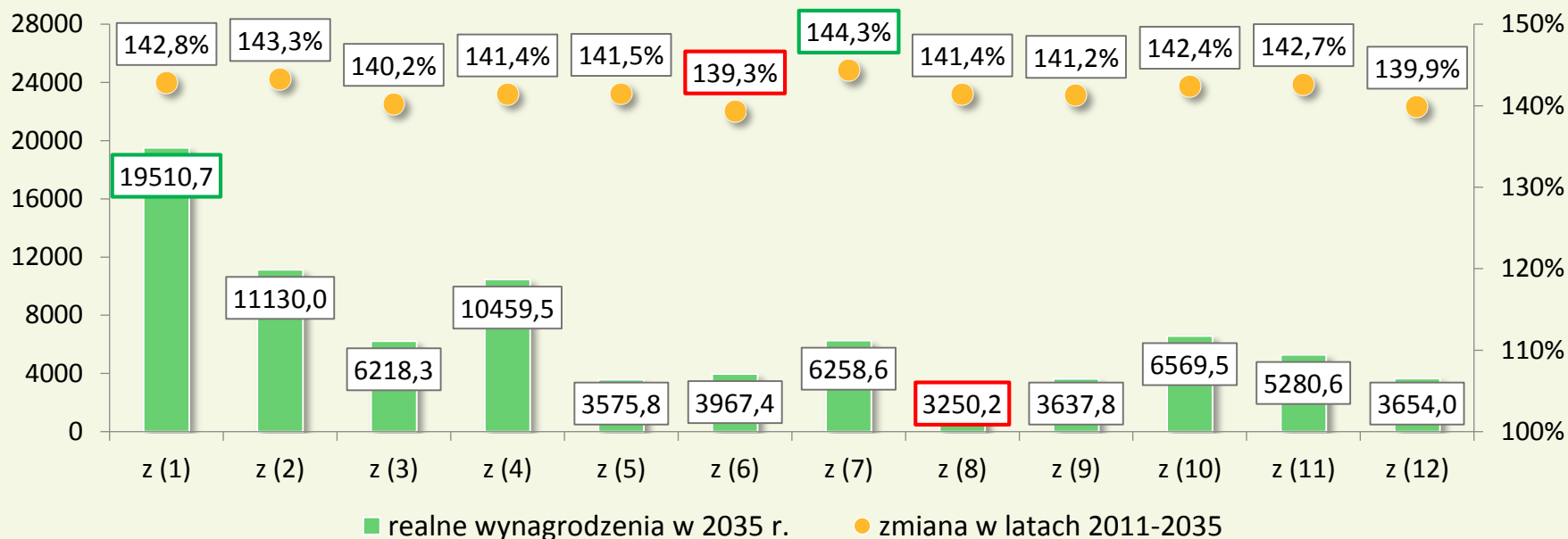
• Prognozy wskazują na ujemne zmiany analizowanego odchylenia

Prezentacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Szkolnictwo zawodowe dla sektora rolno-spożywczego w województwie łódzkim
- diagnoza potrzeb edukacyjnych

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze w woj. łódzkim wg grup zawodów

- Z (1) Kierownicy produkcji w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie
- Z (2) Spec. w zakresie rol., leśni. oraz inż., mech. chemicy i pokrewni
- Z (3) Techn. mech. oraz mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym
- Z (4) Technicy rolnictwa, leśnictwa i pokrewni
- Z (5) Technicy technologii żywności
- Z (6) Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy, rybacy

- Z (7) Mech. maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych
- Z (8) Rolnicy w przetwórstwie spożywczym i pokrewni
- Z (9) Oper. maszyn i urządzeń do prod. wyrobów spoż. i pokrewni
- Z (10) Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych
- Z (11) Robotnicy pomocniczy w rol., leśnictwie i rybołówstwie
- Z (12) Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle

Szkolnictwo zawodowe dla sektora rolno-spożywczego w województwie łódzkim
- diagnoza potrzeb edukacyjnych

• Rynek edukacyjny

Szkolnictwo zawodowe dla sektora rolno-spożywczego w województwie łódzkim
- diagnoza potrzeb edukacyjnych

Grupy zawodów reprezentujących na rynku edukacyjnym sektor rolno-spożywczy (na podstawie KZSZ)

Sektor przetwórstwa rolno-spożywczego

Z (1) - technik mechanizacji rolnictwa

Z (2) – technik architektury krajobrazu, technik hodowca koni, technik leśnik, technik ogrodnik, technik rolnik

Z (3) - technik technologii żywności

Z (4) rolnik i ogrodnik

Z (5) cukiernik, piekarz, rzeźnik-wędliniarz

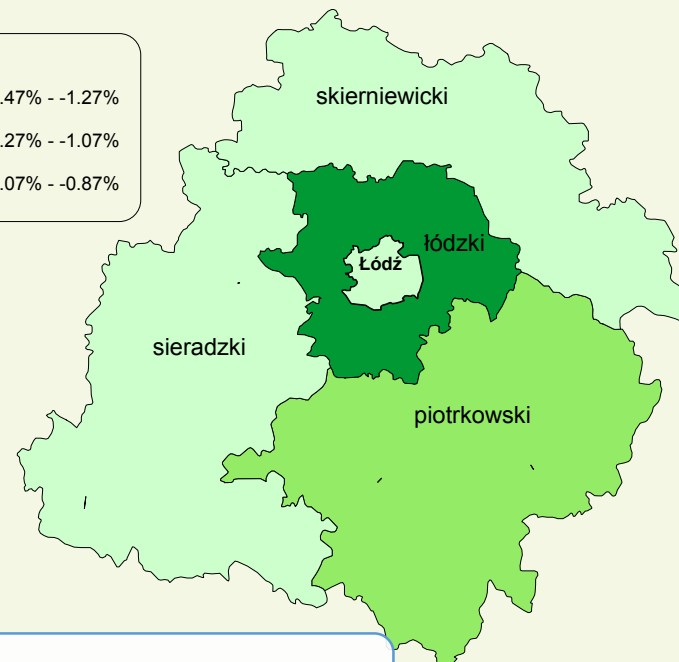
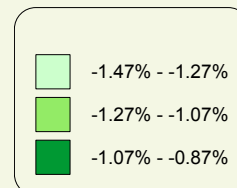
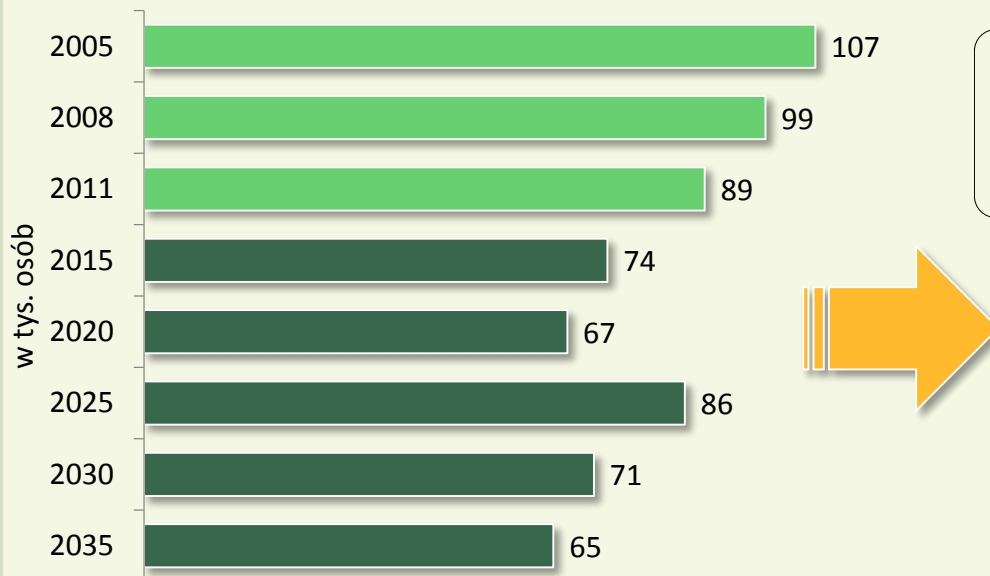
Z (6) operator maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego

Z (7) operator maszyn leśnych, mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych

Szkolnictwo zawodowe dla sektora rolno-spożywczego w województwie łódzkim
- diagnoza potrzeb edukacyjnych

Liczba uczniów szkół ponadgimnazjalnych w woj. łódzkim (po lewej) oraz średnioroczne tempo zmian w podregionach w latach 2011–2035 (po prawej)

- Prognozowana redukcja liczby uczniów o 26,97% w latach 2011–2025

- Największy spadek liczby uczniów w okresie prognozy przewiduje się w podregionie m. Łódź (-29,96%) oraz podregionie skierniewickim (-29,13%)

Prezentacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Człowiek - najlepsza inwestycja

Szkolnictwo zawodowe dla sektora rolno-spożywczego w województwie łódzkim
- diagnoza potrzeb edukacyjnych

Uczniowie i absolwenci kierunków kształcenia zawodowego związanych z sektorem w woj. łódzkim

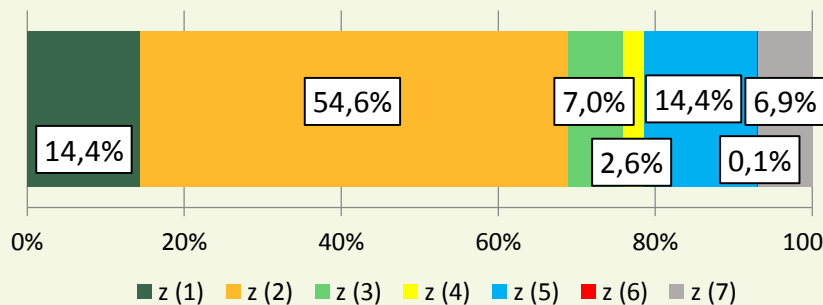
Człowiek - najlepsza inwestycja

- Spadek liczby uczniów i absolwentów w szkołach ponadgimnazjalnych kształcących na potrzeby badanego sektora

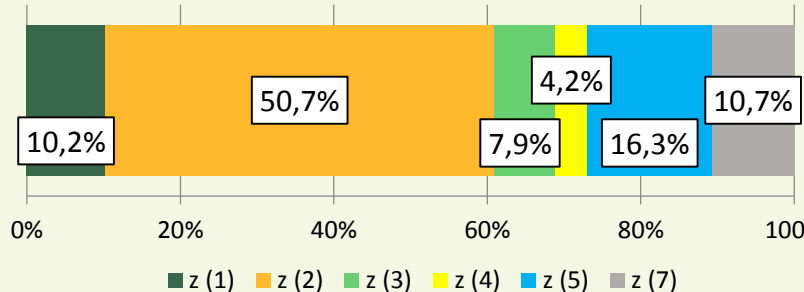
- Badana grupa uczniów w roku szkolnym 2012/2013 stanowiła 4,15% ogółu uczniów szkół ponadgimnazjalnych (absolwenci w roku szkolnym 2011/2012 stanowili 7,87%)

- Największym odsetkiem uczniów w roku szkolnym 2012/2013 cechował się podregion piotrkowski; największym udziałem absolwentów w roku szkolnym 2011/2012 cechował się podregion skierniewicki

Struktura I. uczniów w sektorze w r. szk. 2012/2013

Struktura I. absolwentów w sektorze w r. szk. 2011/2012

Szkolnictwo zawodowe dla sektora rolno-spożywczego w województwie łódzkim
- diagnoza potrzeb edukacyjnych

Podsumowanie wyników prognoz

- Zatrudnienie w sektorze rolno-spożywczym powinno w perspektywie 2035 zwiększać swój udział w zatrudnieniu ogółem w woj. łódzkim (do 11,48%), przy nieznacznym spadku odsetka kobiet wśród pracujących w sektorze (do 48,90%).
- Największym zatrudnieniem w sektorze (25,77% pracujących w sektorze w województwie) w prognozowanym okresie powinien charakteryzować się podregion piotrkowski.
- W 2035 roku liczba pracujących w sektorze w województwie będzie o 13,90% niższa niż w 2011 r., co wynika bezpośrednio ze spadku liczby osób w wieku produkcyjnym i postępującego procesu starzenia się społeczeństwa.
- W całym okresie prognozy na rynku pracy w sektorze w dalszym ciągu najliczniej reprezentowana powinna być grupa robotników pomocniczych w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie (1/5 wszystkich pracujących w sektorze).
- Liczba bezrobotnych w sektorze powinna w okresie prognozy spadać szybciej niż liczba bezrobotnych ogółem w województwie.
- Najwyższe bezrobocie w sektorze powinno utrzymywać się wśród robotników przy pracach prostych w przemyśle (31,33% bezrobotnych w sektorze).
- Przeciętny poziom wynagrodzeń w sektorze w woj. łódzkim w okresie prognozy będzie w dalszym ciągu wyższy od przeciętnego poziomu wynagrodzeń dla województwa ogółem (o 18,48% w 2035 r.).

